

Wie bestuurt wie?

In Interface 167 kon je al lezen over de copperlan-techniek. In de Alyseum MS-812 komen copperlan en cv/gate samen: oude en nieuwe technologie aan elkaar gekoppeld. Eindelijk hangt-ie in mijn rek!

door Ruud Lekk > ruud@interface.nl

Aan copperlan hebben we in Interface al aardig wat aandacht besteed als zijnde de potentiële opvolger van midi. Maar hoe veelbelovend het systeem ook is, het ging altijd over apparatuur die op z'n minst midi aan boord had. Maar hoe gaaf zou het zijn om in een copperlan-systeem ook je antieke synths te kunnen integreren? Of een nieuwe modular?

Dat kan nu met de MS-812 van het Belgische bedrijf Alyseum. Dit is een Eurorack-module die de wereld van copperlan verbindt met acht cv-outputs en twaalf digital outputs (in feite gate-, clock- of trigger-outs).

Net als de Alyseum AL-88 copperlan-midi-interface is dit niet bepaald een plug en play

apparaat. Ten eerste is het een module, dus alleen een frontplaat met elektronica. Hij heeft een voeding nodig (standaard Eurorack volstaat) en een rack of kastje als je 'm alleenstaand gaat gebruiken. Maar veel potentiële gebruikers zullen al een modulaair systeem hebben, en dan is het wel degelijk inprijken en klaar.

Effe puzzelen

Net rond de tijd van deze test kwam een grote nieuwe update van de Copperlan Manager software uit, waarmee je deze module configureert. Dat betekent tevens een firmware update voor de MS-812. Ondanks dat we daarbij de gebruiksaanwijzing volgden, ging het fout: de module werd niet meer herkend

INFO

- Prijs excl: € 310,08
- Distributie: SchneidersLaden, info@schneidersladen.de
- Internet: www.schneidersladen.de, www.alyseum.com

en alle lampjes bleven aan. Uiteindelijk was een kwartiertje zonder stroom en weer opstarten voldoende om een en ander weer tot leven te wekken. Aan de gebruikersvriendelijkheid kan dus nog wel wat gesleuteld worden, maar ik kreeg het apparaat wel aan het werk.

Als je het principe van de manager eenmaal door hebt, is het vrij simpel om het systeem te configureren. Je koppelt een virtuele midipoort aan een van de cv/gate-poorten, sluit die aan op je analoge synth, selecteert in je daw als midipoort een van de vier copperlan midipoorten en je kunt aan de gang. Na het gedoe met updaten was dit eigenlijk een fluitje van een cent.

Indrukwekkend

De module heeft dus acht cv-outputs, en twaalf gate/trigger-outs. Mocht je 'm als multiport midi-naar-cv/gate-converter willen gebruiken, dan zijn er wat beperkingen. Zo is het maximale voltage van de gate 5V, en iets als een preset voor Hz/V synths heb ik

niet kunnen ontdekken. Wellicht zit dat ergens tussen de 200(!) parameters die je via de Manager kunt instellen. Het is bepaald indrukwekkend wat daarmee allemaal mogelijk is.

Er zijn wel presets voor bijvoorbeeld 8x mono of 1x poly, waarbij je een synth met meerdere oscillators polyfoon kunt aansturen. Maar de diverse cv's zijn natuurlijk ook als control voltages te gebruiken voor de aansturing van allerlei andere parameters in een synth, en met de triggers kun je ook clocksignalen versturen of sounds triggeren.

een vintage Korg Mono/Poly te manipuleren.

Verder kan ik hier wel de bergen instelbare parameters of de talloze manieren waarop je de MS812 in je studio kunt integreren gaan opnoemen, maar dan zouden we een compleet boek nodig hebben.

Gemiste kans

Natuurlijk is dit soort technologie voor een aantal muzikanten gesneden koek, en er zijn vergelijkbare ideeën voor het koppelen van

Het leuke aan copperlan is dat alles aan alles kan worden gekoppeld

Er is eveneens een verloopje te koop (of zelf te maken) om van vier outputs een din-sync-output te maken.

Hints en tips

Maar de outputs zijn slechts de helft van het verhaal, want natuurlijk moet de MS-812 materiaal aangeleverd krijgen om te converteren naar de outputs. Wat dat materiaal is, stel je in middels de Copperlan Manager en/of je daw. In het simpelste geval is dat je keyboard waarmee je noten kunt spelen, maar ook allerlei controllers zijn natuurlijk te gebruiken. Het is even werk om het in te stellen en uit te zoeken wat er precies kan en wat niet (dat laatste lijstje is bijzonder kort), maar gelukkig onthoudt de Manager je settings wel. Die manager is sowieso sterk verbeterd, en geeft nu ook hints en tips waardoor je niet voor elk wisewasje de handleiding hoeft te raadplegen.

Maar het hoeft natuurlijk niet allemaal direct vanuit je daw of een computer die direct met de MS-812 is verbonden te komen. Het leuke aan copperlan is dat alles aan alles kan worden gekoppeld, en er is bijvoorbeeld ook een versie van de Manager- en Controllersoftware beschikbaar voor de iPad. Na installatie van de gratis apps herkent alles elkaar direct via wifi; het blijft een aparte ervaring om via de sliders op de iPad bijvoorbeeld de pitch van

oude en nieuwe techniek (zoals OSC), die een kleine enthousiaste gebruikersschare kent. Maar copperlan heeft een grotere ambitie dan de freaks te bedienen. En dan is het belangrijk dat helder en duidelijk wordt voorgedaan wat je in de echte studieruimte aan dit soort modules hebt. Helaas faalt de handleiding hier; deze is zeer beperkt qua echte uitleg en behoorlijk technisch geschreven. Echt een gemiste kans. Natuurlijk zijn er YouTube-video's van gebruikers en de ontwikkelaars zelf, maar als je deze module aanschaft, wees dan voorbereid op wat uitzoekwerk.

Dat gezegd hebbende, is het een geweldig ding. Want er is weinig dat niet mogelijk is, zeker sinds de nieuwe firmware update waarbij je bijvoorbeeld ook clocks kunt uitsturen in allerlei afwijkende maten en swings. Als je een modulaair systeem hebt, is dit een geweldige (en goedkope!) manier om de koppeling te maken met nieuwere apparatuur als een daw, iPad of plug-ins. Zelfs als je 'm op de simpelste manier wilt gebruiken (als midi-cv/gate-converter), is het een prijsknaller, want nergens krijg je acht cv/gate-outs voor zo weinig geld. Zoek dan wel van tevoren uit of je synths met de aangeboden spanningen overweg kunnen: de gate van mijn SH-09 heeft bijvoorbeeld 10 volt nodig, en die levert de MS-812 niet. Het voordeel van een kleine fabrikant is overigens wel direct contact: op Muffwiggler.com heeft

SPECIFICATIES

- **midi-mode:**
- 8x cv-out en 12x digital-out
- 100% midicompatibel via copperlan
- vrij instelbare midikanalen en -controllers
- meerdere clockoutputs tegelijk mogelijk
- midi naar sync 24 converter
- 100 Base-T Ethernet interface
- **copperlan-mode:**
- specs als hierboven, met als extra:
- volledige copperlan pitch range = -10 volt 2/3 tot +10 volt 2/3
- Octal high resolution converter, 16-bits (analog device)
- elke cv-out kan dienen voor note, setting of modulatie
- elke digital-out kan dienen als clock, gate, trigger of control-out
- VoiceID management

Alyseum een eigen forum waar medewerkers (en gebruikers!) rechtstreeks vragen beantwoorden.

Conclusie

Is het wat? Om dat te bepalen weeg je altijd de prijs tegen de mogelijkheden. Hier ligt dat net even anders. Voor het gevraagde bedrag zijn de mogelijkheden vrijwel onbeperkt, zowel als module in een modulaair systeem als bij gebruik om analoge synths via midi te bespelen. Kijk maar eens wat een 1- of 2-kanaals midi-cv/gate-converter kost, en tel uit je winst. De gebruikers die de MS-812 tot het hart van hun studio maken, hoeven waarschijnlijk ook niet meer overtuigd te worden: die hadden 'm toch wel gekocht, al was-ie van karton en wasknijpers gemaakt. De grote middengroep zal denk ik potentieel interesse hebben, maar Alyseum en de copperlan-ontwikkelaars zullen duidelijk(er) moeten maken wat er allemaal mogelijk is met deze module. In mijn optiek is het bijna een verplicht nummer voor elke studio met cv- of gate-apparatuur. Het is in ieder geval weer een goede stap in de ontwikkeling van copperlan tot een echt serieus systeem voor de grote markt. ■

HET OORDEEL

- echte koppeling tussen oude en nieuwe technieken
- bijzonder veel mogelijkheden
- veel waar voor je geld
- niet bepaald plug and play
- vereist experimenteren en research